Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXXII., št. 102 Ljubljana, petek 5. maja 1939 Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. // Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. // „Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflja ulica štev. 5 Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

V pričakovanju Beckovega govora:

Poljska se ne bo uklonila nobeni sili

Beck bo orisal stališče poljske vlade do nemških zahtev in podčrtal neomajno odločnost Poljske, da brani svojo neodvisnost — Zahteval bo povečana jamstva glede poljskih interesov v Gdansku, ne da bi postavil kake ultimativne zahteve

VARŠAVA, 5. maja. br. Vsa poljska javnost z največjo napetostjo pričakuje današnji govor zunanjega ministra Beck v sejmu, ki je bil sklican za 11. uro dopoldne. Že več ur poprej so bile zasedene vse galerije. Navzoči so tudi vsi v Varšavi akreditirani diplomatski zastopniki, novinarska loža pa je napolnjena do zadnjega kotička. V Varšavo je prišlo več posebnih poročevalcev svetovnih agencij. Govor zunanjega ministra bodo prenašale vse poljske in mnoge tuje radijske postaje. Polkovnik Beck bo začel govoriti okrog 12. Ko je vstopil v zbornico, so ga sprejeli z viharnim ploskanjem in vzklikanjem. Na ulicah pred Sejmom in na trgih je zbranih na tisoče in tisoče ljudi. Povsod so nameščeni zvočniki, tako da se bo Beckov govor povsod dobro slišal. V pokrajinskih mestih so organizirali zborovanja, na katerih bodo poslušali govor po radiu.

Kaj bo danes povedal Beck

VARŠAVA, 5. maja. AA. Reuter: **Kakor se izve, bo današnji govor ministra za zunanje zadeve Becka v poljskem sejmu odločen, vendar ne bo vseboval ničesar, kar bi pomenilo izzivanje. Beck bo naglasil, da poljske pravice v Gdansku ne smejo biti teptane ter da se morajo dati nove garancije, ki bodo stopile na mesto garancij, ki jih je izvajalo Društvo narodov preko visokega komisarja. Zdi se, da bo visoki komisar po sestanku odbora trojice Društva narodov, ki se sestane še ta mesec, zapustil svoje mesto. Ker Poljska nima namena prekiniti pogajanja, pričakuje protipredlogov.**

Anglija bo ostala mož beseda

London, 5. maja. AA. Angleški parlament je snoči prekinil debato o zunanji politiki, ki jo bo nadaljeval v ponedeljek. Poslednji govornik je bil minister za delo Brown, ki je odgovarjal na poedina vprašanja in pripombe v toku včerajšnje debate. Ugotovil je, da je uvedba obvezne vojaške službe v Angliji imela v Evropi večji odmev kakor vsi dogodki zadnjih tednov ter od prve izjave Chamberlaina, da Anglija daje Poljski, Romuniji in Grčiji garancije. Odgovarjajoč Edenu glede garancij, ki jih je Anglija dala Poljski in glede pogajanj s Sovjetsko Rusijo, je Brown dejal, da je popolnoma razumljivo, da želi Eden vedeti ali se bodo osnovne črte angleške zunanje politike menjale. **Obljuba, ki jo je Anglija dala Poljski, ni bila spremenjena niti po svoji vsebini niti po svojem obsegu.** Glede stanja pogajanj s Sovjetsko Rusijo ne more dati nobene izjave, kakor je to izjavil že Chamberlain, ki bo povedal o teh pogajanjih več takoj, ko mu bo dana za to možnost.

Varšava, 5. maja. AA. Zunanji minister Beck je imel snoči daljši sestanek z angleškim veleposlanikom.

Francija neomajno na strani Poljske

Pariz, 5. maja. AA. Havas. V zvezi s sestankom zunanjega ministra Bonneta s poljskim veleposlanikom francoski politični krogi naglašajo, da zavzema Francija odločno stališče v prid Poljske, ki ga je jasno preciziral Daladier v svoji nedavni izjavi ter Bonnet v svojem zadnjem govoru pred parlamentarnim odborom za zunanje zadeve. Na osnovi teh izjav bo Francija vedno branila poljske življenjske interese, kadar bodo ogroženi. Kdaj bodo ti interesi ogroženi, o tem lahko sodi samo poljska vlada.

Premikanje čet na poljski meji

London, 5. maja. Reuter poroča: Na poljsko-nemški meji so vse nemške garnizije že nekaj dni prenapolnjene. Včeraj pa so opazili tudi znatno premikanje nemških čet proti poljski meji. Iz Monakovega je odšla skoro cela posadka, zlasti protitankovski oddelki. Tudi na poljski strani je opažati živahno vojaško delavnost in obsežne obrambne priprave. Vsa meja proti Poljski je vojaško zasedena.

Nemški listi o protinemških demonstracijah na Poljskem

Berlin, 5. maja. i. Današnji nemški tisk obširno poroča o novih izgredih in incidentih, ki so bili baje na dan proslave poljskega narodnega praznika v Vzhodni Šleziji. Povsod je bilo nemško prebivalstvo ogroženo, ozmerjano in tudi dejansko napadeno. V Kuncovcih pri Katovicah so razbili Nemcem vse šipe, pa tudi v Katovicah samih so bili hudi izgredi in so nudile nekatere ulice sliko pravega razdejanja. V Bjalovicah so razbili 24 oken pri nekem nemškem trgovcu in mu nato izruvali iz oken še železne križe. V trgovini sami so razbili vso opremo. Izgredi so se nadaljevali tudi v noči na četrtek. V Rignicu so namazali okna neke nemške trgovine s katranom.

Današnji nemški listi tudi s posebnim ogorčenjem navajajo poročilo poljske uradne agencije, da je število vpisanih učencev v nemške šole na Poljskem v primeri z lani nazadovalo za 10% in trde, da se izvaja na Nemce pritisk. Poljaki, da grozijo nemškim staršem, ki hočejo pošiljati svoje otroke v nemške šole.

Politika Francije čvrsta in odločna

Daladier zavrača tendenciozne vesti o omahovanju Francije

PARIZ, 5. maja. br. Francoska vlada bo imela v soboto ob 10. dopoldne v Elizejski palači sejo pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Posvečena bo proučevanju mednarodnega položaja in vprašanju državne obrambe.

Ministrski predsednik Daladier je snoči sprejel novinarje in jim izjavil med drugim:

»Listi so davi poročali, da nameravam ob sestanku parlamenta 11. t. m. podati izjavo o splošnih smernicah francoske zunanje politike glede na sedanji mednarodni položaj. Glede na to moram naglasiti, da taka izjava ni potrebna, ker se stališče Francije, kakor sem ga obrazložil v svojem govoru 29. marca, ni v ničemer izpremenilo in se tudi ne bo izpremenilo. Zunanji politični dogodki upravičujejo to naše stališče in ne dovoljujejo, da bi v čemerkoli izpremenili našo zunanjo politiko. To politiko odobrava vsa Francija. Kljub temu skušajo v Franciji kakor tudi v inozemstvu z netočnimi vestmi predstavljati namene francoske zunanje politike drugače, kakor so v resnici. Na ta način hočejo vplivati na odločnost francoskega naroda in njegove vlade ter sejati v inozemstvu negotovost o povsem jasni francoski zunanji politiki. Zato moram najodločneje zavrniti tako zavijanje dejanskega položaja. V resnici je mednarodni položaj prispel na točko, na kateri gre za najtežji problem: namreč za gospostvo nad drugimi ali pa za sodelovanje v Evropi. Gre v resnici za varnost Francije in bodočnost civilizacije. Trdno smo odločeni braniti te pridobitve. Francoska vlada opozarja pri tem, da je njena odločnost neomajna in da hoče ostati nadalje pri svoji dosedanji smeri.

Diplomatski sprejemi v Parizu

PARIZ, 5. maja. br. Zunanji minister Bonnet je sprejel popoldne rumunskega poslanika Tataresca in grškega poslanika Politisa.

Ozadje posvetovanj Italije in Nemčije

Rim in Berlin proučujeta vse možnosti razvoja dogodkov in medsebojne podpore

Berlin, 5. maja. i. Nemški zunanji minister Ribbentrop se je snoči odpeljal v Italijo, kjer se bo sestal z italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom. Prvi razgovori med obema diplomatoma bodo v soboto. V nemških političnih krogih pripisujejo temu sestanku izreden pomen in ga predstavljajo kot nov nokaz neomajnega prijateljstva in zavezništva Italije in Nemčije.

Rim, 5. maja. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Sestanek med grofom Cianom in v. Ribbentropom v vili d'Este ob jezeru Comu, ki se vrši po razgovorih, ki so se nedavno vodili v Berlinu, Benetkah in Rimu, bo dal obema predstavnikoma držav osi priliko, da temeljito proučita mednarodni položaj, ki je nastal po zadnjih dogodkih. Mednarodni položaj ima v svojem sedanjem razvoju obeležje politike obkoljevanja, ki jo zapadne sile sistematično izvajajo proti Nemčiji ter s tem tudi proti Italiji. Inicijatorji politike obkoljevanja sicer to politiko tajijo, vendar pa je kampanja njihovega tiska odkrila čisto jasno njihove namene. V vsakem primeru bosta ostali državi osi solidarni glede obrambe novega reda, osnovanega na pravici.

Pariz, 5. maja. br. Pariški politični krogi z veliko pozornostjo spremljajo sestanek nemškega in italijanskega zunanjega ministra v Gornji Italiji ob jezeru Como. V zvezi z nemško-poljsko napetostjo in italijansko-nemškim zavezništvom mu pripisujejo velik pomen. Na tem sestanku se bo po mnenju pariških krogov odločilo, kako daleč sme Nemčija pri eventuelnem konfliktu računati na podporo Italije.

Opaža se, da so italijanski listi glede nemško-poljskega spora zelo rezervirani in le naglašajo, da si Italija ne želi vojne. Iz tega sklepajo v Parizu, da se zavzema Rim za mirno poravnavo tega spora. Današnji pariški listi se v zvezi s tem obširno bavijo s strategičnim položajem Italije. Spričo sedanjega razmerja sil na Sredozemskem morju smatrajo, da bi bila Italija v primeru oboroženega spopada skrajno eksponirana in mnogo bolj prizadeta kakor Nemčija. Po sodbi pariških krogov bi morebitna vojna ne prinesla Italiji nikakih koristi, marveč le izgubo. Mussolini tudi ni v takem položaju, kakor nemški kancelar Hitler, ki je šel tako daleč, da ne more več nazaj, ne da bi pri tem utrpel na svojem prestižu.

Kljub temu pa v Parizu ne dvomijo v tesno povezanost Rima in Berlina. Sestanek grofa Ciana in Ribbentropa, kateremu bo prisostvoval tudi maršal Göring, ki je včeraj nenadoma krenil v Italijo, bo veljal predvsem proučitvi položaja, ki bo nastal po govoru poljskega zunanjega ministra Becka. Po sodbi pariških krogov bodo na tem sestanku skušali najti izhod, ki bi omogočil mirno likvidacijo nemško-poljskega spora, ne da bi taka rešitev pomenila ali ustvarila videz umika osi Rim—Berlin.

Komentarji italijanskega in nemškega tiska

Rim, 5. maja. AA. Ves italijanski tisk naglaša pomen sestanka nemškega zunanjega ministra v. Ribbentropa z italijanskim zunanjim ministrom Cianom v Comu. Italijanski tisk pričakuje od tega sestanka okrepitev in še ožje sodelovanje obeh držav. Virginio Gayda piše, da bo ta sestanek ponovno potrdil, da sta Italija in Nemčija pripravljeni bdeti in v primeru potrebe dati tudi odpor. Sestanek obeh mladih ministrov, ki tako sijajno predstavljata fašizem in nacionalni socializem, pomeni novo etapo v razvoju sodelovanja med Nemčijo in Italijo.

Berlin, 5. maja. AA. Nemški listi pišejo v zvezi s sestankom zunanjih ministrov Nemčije in Italije, da je prijateljstvo med obema državama tako globoko in močno, da zahteva tesno izmenjavo misli. Vendar ni treba pričakovati, da bi se podpisal nek nov pakt ali da bi padle neke visoke izjave, ker je nemško-italijansko prijateljstvo tako popolno, da lahko ob vsakem času stopi v dejstvo, piše Göringov organ »National Zeitung«. Od zadnjega sestanka obeh zunanjih ministrov se je zemljevid Evrope znatno spremenil, ker sta se Češka in Moravska priključili Nemčiji, Albanija pa je postala sestavni del italijanskega imperija. List pravi dalje, da bosta oba zunanja ministra na sestanku govorila o položaju v Vzhodni Evropi ter o zadržanju Poljske kakor tudi o položaju na Sredozemskem morju. Nemško-italijanska zveza nikoli ni bila močnejša, kakor je sedaj. Sestanek med Ribbentropom in Cianom je dokaz nezlomljive moči osi Rim—Berlin.

Po odstopu Litvinova

pričakujejo, da bo krenila politika Rusije na še realnejša pota

Varšava, 5. maja i. Odstop ruskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova je na Poljskem zbudil veliko pozornost. »Dobri Večer« piše, da je namestnik Litvinova, predsednik sovjetske vlade Molotov, imenovan samo provizorno in da bo najbrž druga oseba prevzela vodstvo zunanje politike. Varšavski »Ilustrovani Kurier« pa je mnenja, da je nedvomno, da gre za temeljito spremembo v metodah, ne pa tudi smernicah ruske zunanje politike. Smatra za verjetno, da se Molotov ne bo držal Litvinovih metod, temveč da bo Rusija v bodoče vodila še realnejšo politiko. Kam bodo vodile te metode, ne ve nihče.

London, 5. maja i. V londonskih političnih krogih sodijo, da bo po odstopu Litvinova Stalin sam vodil rusko zunanjo politiko in so prepričani, da bodo pogajanja med Anglijo in Rusijo hitro napredovala. »Associated Press« je mnenja, da bo imel odstop Litvinova le malenkosten vpliv na angleško-ruska pogajanja.

Ukinitev cenzure v Rusiji

London, 5. maja. Reuterjev dopisnik poroča iz Moskve: Snoči je šef tiskovnega oddelka komisarijata za zunanje zadeve pozval k sebi zastopnike inozemskega tiska v Moskvi in jim sporočil, da je z današnjim dnem ukinjena dosedaj veljavna cenzura za brzojavna, telefonska in pismena poročila zastopnikov tujega tiska. Odslej morejo svobodno poročati o vsem, kar se dogaja v Rusiji. S tem hoče moskovska vlada zavrniti trditve, da novinarji o Rusiji ne smejo poročati resnice. V novinarskih krogih je to sporočilo izzvalo ogromno pozornost in zadovoljstvo. Zatrjuje se, da se je to zgodilo na pobudo Molotova kot začasnega zunanjega ministra.

Nenapadalni pakt Nemčija-Letonska

Berlin, 5. maja. i. **Med Nemčijo in Letonsko je bil včeraj podpisan nenapadalni pakt, dočim se razgovori med Estonsko in Nemčijo še nadaljujejo in je pričakovati, da bo tudi med tema dvema državama sklenjen sporazum. Nemški listi obširno komentirajo ta dogodek, naglašujoč, da so te pogodbe popolnoma v duhu izjav kancelarja Hitlerja.**

Anglija priznala Slovaško de facto

Bratislava, 5. maja. AA. DNB: Angleški konzul v Bratislavi Gers je sporočil zunanjemu ministru Durčanskemu, da Velika Britanija priznava de facto slovaško državo.

Boji na Kitajskem

Tokio, 4. maja. AA. Agencija Domej poroča: Po poročilu japonskega pomorskega letalstva iz Šanghaja se je japonskim eskadriljam, ki so včeraj bombardirale sedež vlade kuomintanga, posrečilo zadeti več vojaških poslopij, med njimi tudi poslopje vojaškega sveta. V letalskih bojih s 30 kitajskimi letali so Japonci zbili 10 sovražnih aparatov. Japonci so izgubili 2 letali, vsa druga so se pa vrnila v svoja oporišča.

Čungking, 4. maja. AA. (Reuter) Po včerajšnjem bombardiranju je danes 36 japonskih bombnikov ponovno izvedlo napad na Čungking. Bilo je okoli tisoč človeških žrtev. Eno japonsko letalo so Kitajci sestrelili.

Grandi pri Halifaxu

London, 4. maja. AA. (Havas) **Kakor se izve je lord Halifax sprejel včeraj italijanskega veleposlanika Grandija.**

Viktor Rohrmann

Ljubljana, 5. maja

Lani smo praznovali 80-letnico vrlega narodnjaka stare garde, kakršnih je zdaj že zelo malo med nami, Viktorja Rohrmanna; upali smo, da bo še tako telesno in duševno čil mož dočakal še dolgo vrsto let. Toda zdaj ga je iztrgala smrt iz naše srede.

Izgubili smo moža, kakršnih pri nas ni bilo nikdar mnogo, moža v dobrem pomenu besede. Vik. Rohrmann je bil primer zavednega narodnjaka, ki so nam tako zelo potrebni. Bil je poštenjak ter značajen mož v najplemenitejšem pomenu besede. Zato je pa tudi užival ugled kakor le redki možje pri nas, čeprav so se sicer v življenju povzpeli na socialni lestvici mnogo višje.

Viktor Rohrmann se je rodil v Novem mestu 15. julija 1858. Njegov oče je bil trgovec z vegetalijami, da bi pa sin pridobil čim temeljitejšo strokovno izobrazbo, ga je oče poslal v uk k ljublj. trgovini iste stroke, Strzelbi. Viktor se je že prej, preden se je posvetil trgovini, izobrazil v novomeški gimnaziji. Nastopil je torej službo kot neke vrste praktikant. Trgovini se je posvetil z vso vnemo ter energijo. Po uku pri Strzelbi je odšel prakticirat v Gradec, nekaj časa je pa bil tudi na Dunaju in v Monakovem, odkoder se je vrnil v Novo mesto, kjer je nastopil službo v očetovi trgovini. Kmalu potem se je poročil s hčerko svojega bivšega šefa Strzelbo. L. 1931 je bila naša javnost opozorjena na Rohrmannovo zlato poroko. — Rohrmann je po poroki vstopil v tastvovo trgovino kot družabnik, pozneje je pa postal naslednik ugledne tvrdke. Rohrmannovo podjetje je zaslovelo kmalu ne le po vsej domovini, temveč tudi daleč čez meje.

V Rohrmannovi družini se je rodilo 11 otrok, 7 je živih, in sicer 6 hčera in sin Vladimir. Vsi otroci so vzorno vzgojeni ter dobro preskrbljeni.

Vsa naša javnost je pa izredno cenila Rohrmanna predvsem zaradi njegovega jav. udejstvovanja v številnih nacionalnih društvih. Viktor Rohrmann je bil eden najvidnejših delavcev našega nacionalnega življenja že v prejšnjem stoletju, v čitalniški dobi. Bil je pa tudi izredno delaven v narodno obrambnih in drugih organizacijah do svoje smrti. Naš list ga šteje tudi med svoje prve in najuglednejše dopisnike. Viktorja Rohrmana štejeta med svoje ustanovitelje dve najmočnejši slovenski društvi, CMD in SPD. Med svoje dobrotnike, zveste ter vztrajne delavce so ga pa prištevale še mnoge druge nacionalne organizacije, predvsem Sokol.

Vsa naša javnost je z Viktorjem Rohrmannom izgubila izredno mnogo. Za njegovo veliko delo se mu bo pa oddolžila s tem, da ga bo ohranila v trajnem spominu kot velike može naroda. — Slava njegovemu spominu!

Ureditev letalskega prometa z Madžarsko

Budimpešta, 5. maja. AA. MTI: Snoči je prispela v Budimpešto jugoslovenska komisija za letalski promet pod vodstvom šefa oddelka ministrstva za zunanje zadeve Konstantinovića. Madžarski in jugoslovenski delegati bodo razpravljali o letalskem sporazumu med Jugoslavijo in Madžarsko ter o ustanovitvi skupnih letalskih zvez.

Borzna poročila.

Curih, 5. maja. Beograd 10, Pariz 11.805 London 20.865, New York 445.75, Bruselj 75.75, Milan 23.43, Amsterdam 237.60, Berlin 178.70, Sofija 5.40, Varšava 83.75, Bukarešta 3.25.

Po dolgem času se boste zopet enkrat imenitno zabavali,

DEKLE IN NJENIH 100

Največja muzikalna senzacija sezone! Največji filmski uspeh sezone!

obenem pa imeli velik glasben užitek pri prekrasnem velefilmu, ki je imel po vsem svetu senzacionalen uspeh.

Dina Derbin in Leopold Stokowsky

Simpatična ljubljenka publike in najslavnejši sodobni dirigent in koncertni mojster, pod čigar taktirko predvaja newyorška filharmonija znamenite skladbe klasikov Wagnerja, Liszta, Čajkovskega, Mozarta, Verdija in Holländerja

DANES PREMIERA!
Predstave ob 16., 19. in 21.

KINO UNION,
TELEFON 22-21

DANES PREMIERA! ob 16., 19. in 21. uri. **PENZIJON FILODA** KINO SLOGA, tel. 27-30

Vesela in zabavna komedija po istoimenskem romanu W. SAWITZKEGA.
Produkcija: v gl. vl.: Richard Romanovsky, Theo Lingen, Sabina Peters, Ida Wüst.

TEL. 21-24 Kino Matica PREDSTAVE ob 16, 19, 21 h

„NOČ PRIPADA MLADOSTI"
Film iz predvojnega Dunaja. Film romantike in prijetne glasbe. V glavni vlogi RAMON NOVARRO.
Danes poslednjič! Predstava samo ob 16. uri!

Prehodni dom ‚brezprizornih' ustanovljen

Ljubljana je dobila začasno zavetišče otrok brez nadzorstva

Ljubljana, 5. maja

Ljubljana je dobila posebno socialno ustanovo, kakršnih doslej pri nas še ni bilo; zato nimamo za njo tudi še pravega imena. Služila bo kot začasno zavetišče otrok brez nadzorstva, ki beračijo na ulicah in sploh okušajo življenje na svoj lastni, bodisi da jih izkoriščajo roditelji, ali so prepuščeni sami sebi. Ustanovo je ustanovila mestna občina, in sicer v cukrarni, nasproti mestne jedilnice, kjer dobivajo revni ljudje hrano. Pomen nove ustanove se bo pokazal med njenim delovanjem, kakor tudi, koliko bo lahko služila svojemu namenu. Glavni njen namen je, da omeji čim bolj beračenje med mladino in da otroke, ki zaradi nezdravih socialnih razmer propadajo moralno, pogosto pa tudi telesno, prestreže na poti pogube ter jih napoti v varno življenje. Če bo ustanova lahko opravljala to nalogo, se bo izkazalo. Razumljivo pa je, da ne zavisi vse od te ustanove. Če bodo lahko iz tega zavetišča pošiljali otroke bodisi v zavode v vzgojo ter vzrejo, bodisi k dobrim rednikom, bo njegovo delovanje vsekakor imelo svoj pomen in bo uspešno. To je le prehoden dom otrok brez nadzorstva, zato pač v njem ne bodo mogli nuditi zavetja mladim izgubljencem delj časa; prej ali slej jih bo treba izpustiti. Ali bodo potem zopet brez nadzorstva in kruha? To je vprašanje, ki od njega zavisi uspešnost nove socialne ustanove.

Zavetišče je bilo odprto včeraj popoldne skoraj preslovesno. Slovesnosti so se udeležili številni zastopniki socialnih ustanov, društev in uradov. Navzoč je bil tudi zastopnik socialnega oddelka banske uprave dr. Karlin. Med zastopniki mestne občine ter mestnih uradov je treba omeniti, poleg župana dr. J. Adlešiča (ki ga je spremljala tudi gospa soproga), načelnika socialno političnega odbora dr. T. Klinarja, načelnika socialnega urada Svetela, zastopnika mladinskega oddelka socialnega urada Rozmana in mestnega fizika dr. M. Rusa. Slovesnost je bila v zavetišču, ki je v prvem nadstropju cukrarne. Velika zanemarjena dvorana z nizkim stropom je bila prezidana v veliko dnevno sobo, kapelico, spalnici za deklice (6 postelj) in dečke (5 postelj) manjšo dnevno sobo za dečke, sobo za nadzor in dve sobi za vzgojiteljice (sestre). V dnevni sobi so se zbrali številni povabljenci in šolski pevski zbor bežigrajske ljudske šole. Med številnimi odraslimi udeleženci slovesnosti so se pa tudi stiskali prvi gosti zavetišča, 6 deklic in deček (srečno število?), ki so jih pobrali včeraj po mestu, jih očistili in nasitili ter postavili med odličnike kot živ opomin. — Najprej so otroci pod vodstvom znanega pevovodje Venturinija zapeli Gerbčevo pesem Jezusov pušeljček, nakar je spregovoril župan dr. Adlešič.

V obširnem govoru je orisal socialno skrbstvo mestne občine, predvsem socialno delo za mladino. Dejal je, da bo med varovanci novega zavetišča revnih otrok le malo ljubljanske dece, češ da ima občina že večino ljubljanskih pomoči potrebnih otrok v svojem varstvu. Potrebno je zapisati tudi županovo izjavo: Z mirno vestjo vam dajem besedo, da pri delitvi podpor revnim in potrebnim še nikdar nismo in tudi nikdar ne bomo iskali politike v praznih želodcih! Naštel je, kaj vse mestna občina stori v svoji socialni politiki po načelu preventivnega socialnega skrbstva. Vsota izdatkov za socialno skrbstvo v štirih letih, okrog 24.5 milijona din, je poučna, če jo primerjamo z mestnimi proračuni. — O pomenu in potrebi zavetišča je spregovorila še referentka uprave policije Meliharjeva ter se zahvalila občini za ustanovitev doma.

Šolski pevski zbor je zapel še več pesmi — tako da je bil prirejen skoraj cel koncert — in med njimi sta dosegli posebno lep uspeh Venturinijeva »Jure izpod gore« in znana Beethovnova »Sveta noč«. Končno so si zastopniki ogledali prostore, ki so v primeri s tem, kakšna je bila prej dvorana, precej prijazni. — Do aprila so znašali izdatki z adaptacijami vred ter za kuhinjo (po 20 do 25 tisoč din na mesec) v cukrarni okrog četrt milijona din.

Predlog za obvezen vajenski pouk

Centralno tajništvo delavskih zbornic naj bi ga podpiralo na vseh pristojnih mestih

Ljubljana, 5. maja

Včeraj smo poročali o seji centralnega tajništva delavskih zbornic v Ljubljani. Seja je bila v soboto in nedeljo. Ob tej priliki je član šolskega odbora strokovnih šol za mesto Ljubljano v zastopstvu Delavske zbornice predložil zborovalcem pismen predlog, ki se glasi: Vsak vajenec in vajenka mora obiskovati vajensko šolo pod kaznijo v šolskem okraju do 10 km od svojega bivališča; kjer ni vajenskih šol in tečajev, pa jih je treba takoj ustanoviti po predpisih obrtnega zakona. — Ta predlog bi naj centralno tajništvo delavskih zbornic podpiralo na vseh pristojnih mestih, pri banskih upravah in ministrstvih za socialno politiko in narodno zdravje ter za trgovino, obrt in industrijo.

Predlagatelj je utemeljeval svoj predlog s tem, da je statistično ugotovljeno, da 40 odst. vajencev med svojo učno dobo ne obiskuje nobene strokovne nadaljevalne šole ali tečaja, kakor predpisuje obrtni zakon. V okraju Maribor levi breg letos *ne obiskuje noben vajenec vajenske šole.* Šolski odbor se izgovarja, da nima za šolo denarnega kritja. Vendar je obstojala strokovna nadaljevalna šola v tem okraju do lani 12 let. — V Mokronogu je pa obstojala vajenska šola že pred vojno in po vojni 6 let, zdaj je pa minilo že 14 let, odkar je kraj brez šole. Učencev bi bilo dovolj, saj je v tem okolišu zaposlenih nad 100 vajencev in vajenk.

V naši banovini je nad 40 krajev, kjer je zaposlenih nad 50 vajencev in vajenk, toliko je pa tudi krajev, kjer je zaposlenih 25 do 50 vajencev, odn. vajenk; število učencev je torej izpolnjeno, kolikor jih predpisuje obrtni zakon za ustanovitev šol odnosno tečajev. Vendar so mnogi kraji brez šol in tečajev.

To se nam lahko prej ali slej maščuje; naši rokodelci so že zdaj v velikem številu premalo strokovno usposobljeni, ko zahteva čas tudi od ročnega delavca čedalje več znanja. Zaostalost v strokovni izobrazbi našega obrtnega naraščaja bo vplivala škodljivo na razvoj naše obrti, ki že zdaj zelo težko vzdržuje svoj obstoj z nastopom čedalje ostrejše konkurence. Vprašanju našega strokovnega šolstva bi morala posvečati vsa javnost mnogo več resne pozornosti.

Sodba v rotovškem procesu

Alojz Sedej kriv enega prestopka po § 384, Marija Gratzer oproščena

Ljubljana, 5. maja

Za sodbo v rotovškem procesu je včeraj vladalo v senatni dvorani večje zanimanje, kakor za zaslišavanje Alojza Sedeja in Marije Gratzer ter prič predvčerajšnjim. Na hodniku so postajali radovedneži, prijatelji in znanci ter se vpraševali: Ali bo obsojen?

Med publiko je sedel včeraj in predvčerajšnjim tudi vodja mestnega kontrolnega urada Alojz Pipp. Prelistaval je obtožnico in neke spise, menda obširne zapisnike, ki so nastali v teku dolge preiskave proti Alojzu Sedeju, Mariji Gratzer in »soosumljencem«, ki jim ni bilo treba sesti na zatožno klop in se zagovarjati pred kazenskim senatom. G. Pipp je vzdrževal ves čas živahne stike z mestnim komisarjem g. Pelcem ter z državnim tožilcem.

Alojz Sedej je obdržal svojo simpatično mirnost do konca razprave. Tako je bil miren, da smo si kar želeli, da bi nekoliko vzrojil. Marija Gratzer je pa sedela tako ravnodušno na zatožni klopi, kakor da bi imela oprostilno sodbo že pred začetkom razprave v svoji torbici.

Včeraj je predsednik senata g. Rajko Lederhas prečital še nekatere spise, nakar sta branilca predlagala zaslišanje nekaterih novih prič. Odvetnik dr. Lado Vavpetič, ki je branil ex offo Marijo Gratzer, je vztrajal pri tem, da bi se razčistilo, kdo je sprejel podporo 100 din na ime Čepon. Obtožnica je namreč trdila, da je to podporo dvignila Marija Gratzer, Gratzerjeva pa je krivdo glede tega docela zanikala. Glede druge točke obtožnice, to je glede enega para otroških čevljev, ki jih je dobila na ime Elfride Gratzer, je pa povedala, da jih je dvignila v dobri veri in z vednostjo Elfride Gratzer, kajti g. Kravos ji je rekel, da je ta zadeva že urejena. Vse nove predloge branilca dr. Vavpetiča in Sedejevega branilca dr. Žužka je senat odklonil.

Državni tožilec dr. Hinko Lučovnik je vztrajal pri obtožnici v celoti. Poudaril je, da je treba dati vero glavni priči Matiji Trebarju. Branilec Alojza Sedeja dr. Žužek je razčlenil obtožnico in jo pobijal od točke do točke. Ko je prišel do usodnih pisem, katera je Sedej pisal Matiji Trebarju, je dr. Žužek, zavedajoč se, da bi ta pisma utegnila biti edina objektivna okolnost, ki bo nagnila sodnike, da bi verjeli pričevanju Matije Trebarja, poudaril, da naj gospodje sodniki glede pisem dado Sedeju vsaj toliko vere kot Trebarju. Alojz Sedej ni mogel zanikati, da je pisal ta pisma, saj so bili v originalu priložena sodnim spisom. V teh pismih sporoča Sedej Trebarju, naj »tisto zadevo čimprej uredi«, itd. Sedej se je zagovarjal, da je imel v mislih zadevo, ki se je tikala dobave čevljev za avstrijske begunce, Trebar pa je trdil, da je šlo za provizijo ali nagrado. Branilec dr. Žužek je upal, da bodo sodniki glede teh pisem verjeli Sedeju in Trebarju, da bodo torej dvomili in v dvomu pade odločitev v korist obtoženca.

Glede ostalih očitkov iz obtožnice proti Sedeju je branilec dr. Žužek vedel, da Sedej ne bo mogel biti obsojen, ker Sedej nikakor ne more biti odgovoren za način poslovanja, ki se je prakticiral v mladinskem oddelku socialno političnega urada. Že v prejšnjih procesih je sodišče ugotovilo, da je bilo poslovanje »preveč domače«. Pomote so se dogajale in zlorabe so se dogajale, za katere Alojz Sedej nikakor ni bil odgovoren, Branilec dr. Lado Vavpetič je pobil v celoti obtožnico proti Mariji Gratzerjevi. Glede čevljev, ki jih je dobila, ji nikakor ni mogoče očitati, da je imela prevaren namen, glede podpore v znesku 100 din pa ni prav nobenih dokazov, da je to podporo dvignila Marija Gratzer. Dr. Vavpetič je celo ponudil dokaz, da je to podporo dvignil nekdo od Čeponovih, a tega dokaza senat ni izvedel.

Ko so sodniki odšli v posvetovalnico okrog 11. ure, smo seveda vsi ugibali, ali bodo sodniki verjeli Matiji Trebarju. Od tega je bila odvisna usoda Alojza Sedeja. Ob 11.50 je predsednik g. Rajko Lederhas razglasil sodbo, da je Alojz Sedej kriv zaradi prestopka po § 384 k. z., ne pa zaradi zločinstva po § 385 k. z., kakor je zahtevala obtožnica. Po § 384 k. z. se kaznuje s strogim zaporom tisti državni uslužbenec, ki zahteva ali sprejme darilo ali drugo korist, kakor tudi oni, ki zahteva ali sprejme obljubo darila ali koristi, da bi izvršil službeni posel ali ga ne bi izvršil, ki bi ga moral tudi brez tega izvršiti ali ne smel izvršiti. Sodišče je dalo vero Matiji Trebarju, ki je izpovedal, da je Sedej od njega zahteval provizijo, oziroma sprejel nekaj parov čevljev kot nagrado ali provizijo. Pisma, ki jih je Sedej poslal Trebarju, so bila razlog, da je sodišče Trebarju verjelo. Sedej je bil obsojen na mesec dni navadnega zapora pogojno za 2 leti. Glavna olajšilna okolnost je bila to, da je sodišče smatralo, da je Trebar zapeljal Sedeja, ker mu je po Simoniču ponujal provizijo, če bo tako »ratalo«, kakor bi bilo njemu prav glede dobav. V vseh ostalih točkah je bil Sedej oproščen obsojen je bil torej samo zato, ker je sprejel 8 parov čevljev od Trebarja kot nagrado. Marija Gratzer pa je bila v celoti oproščena. Državni tožilec dr. Lučovnik je glede obeh prijavil priziv in revizijo.

—o—

Razstava malih živali v Litiji

Litija, 5. maja.

Litijska podružnica Rejcev malih živali, ki jo vodi marljivi predsednik g. Ignacij Kifner, napreduje tako, kakor nobena druga organizacija. Od 40 članov, kolikor jih je štela lani, je število poskočilo na 143. Litijska podružnica je zdaj med najbolj številnimi v Zvezi rejcev. Zato ima tudi naša podružnica v glavnem odboru zveze svojega zastopnika.

Odbor tukajšnje podružnice pripravlja za začetek maja razstavo malih živali. Razstava bo na vrtu gostilne pri »Fortuni« na Glavnem trgu. Razstava bo prirejena v večjem obsegu. Sodelovali bodo domala vsi naši člani. Obiskovalci razstave bodo imeli priliko, da si ogledajo nekaj zelo lepih ovc solčavske pasme ter koz sanske pasme. Razstavljene bodo tudi štajerske kokoši in tudi kokoši drugih pasem. Obljubljeni so seveda tudi razni kunci in golobi. Otvoritev razstave je določena na nedeljo 7. maja ob 9. dopoldne. Do otvoritve razstave se bodo vršile tudi ocene živali. Razstava bo odprta tudi v ponedeljek 8. maja.

K otvoritvi razstave so povabljeni zastopniki banske uprave, sreskega načelstva, vseh domačih in okoliških šol, domače in sosednjih občin, predstavniki Zveze rejcev iz Ljubljane, ostala društva in drugi. Pripravljalni odbor je določil ponedeljek za ogled šolski mladini. Za zunanje šole bo obisk razstave združen s posetom Litije, ki je zlasti zdaj spomladi izredno prikupna in vabljiva.

Zunanje šole pa lahko združijo obisk razstave še z ogledom mnogih zgodovinskih zanimivosti, ki jih premore naša okolica. Saj imamo obilo gradov, razvalin in drugih zgodovinskih zanimivosti.

Odbor naše podružnice je bil zadnje čase zelo marljiv. Da je izbral potrebna sredstva za organiziranje razstave, so člani podružnice priredili dve propagandni igri in sicer »Sovražnik rejcev malih živali« in »Kaj se lahko rejcu malih živali pripeti«. Igro so igrali najprej na Stavbah za odrasle, nato pa jo ob nizki vstopnini ponovili tudi za litijsko, šmarsko in kostrevniško ljudsko šolo. Odbor pa namerava igro ponoviti tudi na Javorjah, kjer ljudje zelo pogrešajo dramskih predstav.

Obe burki sta zadovoljili obiskovalce. Društvo je doseglo lep gmoten, pa seveda tudi moralen uspeh, saj je igra odkrila nekaj novih odrskih talentov med člani Zveze rejcev.

—o—

Iz Trbovelj

— V trboveljskem Sokolskem domu bo nastopil v nedeljo 7. t. m. ob 16. celotni mešani zbor Glasbene Matice ljubljanske. Nastopila bosta tudi sopranistka Ljudmila Polajnarjeva in prof. Marjan Lipovšek. Dirigent koncerta ravnatelj Mirko Polič. Prvi del obsega izključno le Lajovčeva dela, nakar sledijo dela skladateljev: Adamič, Foerster, Koporc, Tomc, Mokranjac in Slavenski. Začetek točen, predprodaja v Trbovljah.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 5. maja

Safet Selajević, doma iz vrbaske banovine, je hodil v Ljubljano samo na velesejme, pozneje pa se mu je naše mesto tako prikupilo, da noče več iz Ljubljane. Safet je trgoval s slikami, naenkrat pa je postal »umetnik« in se proglasil za slikarja. Kot tak se je predstavljal ljudem, obenem pa je pridno trgoval s starimi slikami. Za slike je seveda zmerom zahteval točno plačilo, ni pa rad plačal slik, ki jih je kupil. Že lani je poneveril Ferdinandu K. dve sliki, vredni 700 din, zaradi česar ga je oškodovanec prijavil, pa je Safet izginil in ga do zadnjega časa ni bilo na spregled. Nekaj podobnih goljufij je zakrivil tudi na Gorenjskem, kasneje pa zopet v Ljubljani. Je pa Safet, čeprav dober trgovec, često tudi v zadregi in je včeraj prišel precej okajen v neko pisarno, kjer si je izposodil nekaj denarja. Tam je nastopal vsiljivo in je vratarja ostrašil s tem, da je posegel v žep, kakor da hoče potegniti samokres. Ko je bil že na ulici, se je vratar spet opogumil in nasilneža izročil stražniku, ki ga je odvedel na policijo. Tam so ga bili prav veseli in so ga seve takoj vtaknili v zapor. Safeta izroče sodišču.

Čudno noč je preživela postrežnica Minka R. iz Vodmata. Ko se je pozno zvečer vrnila z dela v mestu domov, je na hodniku stopila k njej soseda in ji povedala, da jo je že popoldne iskal njen sorodnik z Gorenjskega. Minka se je začudila, kakšen sorodnik naj bi jo iskal, preden pa je legla spat, je na vse pozabila. Utrujena je kmalu zaspala, ponoči pa se je nenadoma zbudila, ker je začula ropot. A že je zopet vse utihnilo in je Minka mislila, da se je zmotila. Že je bila na tem, da bi spet zadremala, ko se ji je naenkrat zazdelo, da se nekdo spodaj upira v vznožje postelje. Minka je odrevenela od strahu in niti zavpiti ni mogla. Takoj nato je tik nje pod posteljo nekdo zakašljal in šele tedaj je Minka prišla do glasu. Kriknila je, da se je razlegalo po vsej hiši, tisti hip pa je že nekdo švignil pokonci in k vratom, potem pa na hodnik in s hodnika na odprto dvorišče. Zaradi Minkinega vpitja je bila na mah pokonci vsa hiša. Vse je drvelo skupaj in povsod so se prižigale luči. Minka je povedala čudno zgodbo, sosedje pa so se muzali in delali neslane opazke. Nihče bi ne bil verjel Minki, kar je doživela, da se ni drugo jutro izkazalo, da je bila Minka okradena in da ji je neznanec, ki je pred njenim prihodom domov vdrl v njeno stanovanje in se skril pod posteljo, ukradel zlato zapestno uro in pobral tudi obleko njenega rajnkega moža, svoje cape pa pustil v kotu za posteljo.

Policija je te dni polovila več delomrzneževv, ki se stalno potikajo po mestu, a se zdaj kadar sije solnce, še raje zadržujejo v okolici ter polegajo pod kozolci. Pod nekim kozolcem na ljubljanskem polju so morali stražniki naložiti na voz tri pijane pohajače, ki so se do onemoglosti napili »jeruža«, napravljenega iz gorilnega špirita.

—o—

Iz Celja

—c **Koncert mladinske glasbe.** Po vseskozi uspelem komornem koncertu Slovenskega vokalnega kvinteta in literarnem večeru članov Umetniškega kluba v Mariboru s sodelovanjem odličnega godalnega kvarteta celjske Glasbene Matice bo Celjski kulturni teden zaključen v soboto 6. t. m. s koncertom mladinske glasbe, ki se bo pričela ob 20. v mali dvorani Celjskega doma. Mladinski zbor Glasbene Matice v Celju bo pod veščim vodstvom g. Cirila Preglja zapel devet pesmi, priznana sopranistka ga. Marjanca Kalanova pa ob spremljevanju koncertne pianistke ge. Mire Sancinove sedem samospevov. Koncert bo prenašala ljubljanska radijska postaja. Vstopnice so v predprodaji pri blagajni slikarske razstave v mali dvorani Celjskega doma.

—c **Na Djurdjev dan** v soboto 6. t. m. bo ob 9. dopoldne liturgija v pravoslavni cerkvi sv. Save.

—c **Drzen roparski napad pri Vojniku.** V torek kmalu po 20. sta vdrla v hišo posestnice Marije Vrečkove v Vojniku-okolici štev. 9, ki stoji na samotnem kraju ob gozdu, dva maskirana roparja in zahtevala od prestrašene posestnice denar. Vrečkova, ki je bila s svojo služkinjo sama v hiši, je izročila razbojnikoma 100 din in jima izjavila, da nima več gotovine. Razbojnika pa se s tem zneskom nista zadovoljila. Prebrskala sta vse stanovanje ter našla 1500 din gotovine in zlato žensko uro z verižico. Ta plen sta si takoj prisvojila in pobegnila v noč. Vrečkova in njena služkinja sta bili tako preplašeni, da si vso noč nista upali iz hiše. Zjutraj sta javili zadevo orožnikom v Vojniku, ki so takoj uvedli obširno preiskavo. V sredo so aretirali nekega tujca, vendar pa še ni točno ugotovljeno, ali je z zločinom v zvezi.

—c **Obvezno sokolsko streljanje** za člane od 18. leta naprej se bo pričelo v nedeljo 7. t. m. ob 14. na strelišču v Pečovniku pri Celju.

—c **Sokolski izlet na Lisco.** Starejši telovadci celjskega Sokola bodo priredili v nedeljo 7. t. m. majniški izlet na Lisco. Ob 6.45 zjutraj se bodo odpeljali z vlakom iz Celja v Rimske toplice in krenili od tod na Lisco. Vrnili se bodo v Sevnico. Zaradi polovične voznine naj vzame vsakdo s seboj sokolsko legitimacijo. Zbirališče bo pol ure pred odhodom vlaka zaradi vpisa imen za polovično voznino. Vabljene so tudi vse sestre.

Iz Kranja

— Organizaciji JNS in OJNS za srez Kranj imata v nedeljo 7. t. m. ob pol 10. v prostorih Narodnega doma v Kranju svoj redni občni zbor. Pozivamo vse člane in somišljenike, da se občnega zbora sigurno udeleže. Pripeljite s seboj vse somišljenike in prijatelje. Izčrpno poročilo o notranjem in zunanjem političnem položaju naše države bo podal g. senator Ivan Pucelj. Na občnem zboru bo poročal tudi tajnik banovinskega odbora g. Uršič.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 5. maja katoličani: Pij V.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Noč pripada mladosti (samo ob 16.)

Kino Sloga: Penzijon Filoda.

Kino Union: Dekle in njenih 100.

Kino Moste: Stanlio in Olio »Tu smo mi« in »Dama v sivem«.

Pododbor Združenja rezervnih oficirjev in ratnikov: izredni občni zbor ob 20. v društveni sobi.

Koncert angleških umetnikov ob 20. v veliki filharmonični dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

—o—

Izpod sita

Ne smemo zameriti ljudem, če hrepene po ljubezni, saj so zapihljale pomladne sapice. Ljubezen je pač taka sladka in nevarna reč, ki človeka razganja in mu ne da miru, da bi ponoči spal, podnevi pa delal. In kdo bi zameril človeku, ko ga jame krotovičiti po srcu, da se zateče v hudi stiski celo k malim oglasom, s katerimi išče dekle ali vdova svojemu srcu primernega izvoljenca, fant ali vdovec pa izvoljenko.

Gospa brez otrok z gotovino želi skupnega gospodinjstva z upokojencem ali obrtnikom starim 45 do 55 let. . .

Mlada dama, izobražena, želi spoznati starejšega situiranega gospoda, ki bi ji denarno pomagal. . .

Simpatično prijateljico za popoldanske sprehode želi spoznati inteligenten gospod. . .

Iščem prijateljico s kolesom za nedeljske izlete. . .

Dama išče znanja z duhovno in duševno visokostoječim človekom, kateri je kaj več kot povprečnež. Če možno ca 38 let.

Tako in podobno izražena koprnenja po ljubezni se množe med malimi oglasi tem bolj, čim bolj pihljajo pomladne sapice. Ker pa vsi po ljubezni koprneči ne prebirajo malih oglasov, je prišel nekdo na pametno misel, da bi jih kazalo prebirati kar javno, na večjih zborovanjih, pred množicami. Tako bo vsestransko ustreženo ljudem in ljubezni. In je šel kar takoj na delo.

Začetek je torej storjen, upamo, da nadaljevanje ne bo izostalo. Morda bi kazalo javno pred množicami čitati tudi naš roman »Nevarna ljubezen«, saj tudi on govori o ljubezni, tej nežni hčerki pomladi.

—o—

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 5. maja zaprto.

Sobota, 6. maja: Živi mrtvec. Izven. Globoko znižane cene od 14 din navzdol

Nedelja, 7. maja: Utopljenca. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

★

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 5. maja: ob 15.: Don Kihot. Dijaška predstava. Izven. Globoko znižane cene od 16 din navzdol

Sobota, 6. maja: Jesenski manevri. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol

—o—

Mrtva starka v stanovanju

Maribor, 5. maja

V Splavarski ulici 3 je stanovala v mali podstrešni sobici 80-letna občinska sirota Marija *Braunikarjeva.* Davi so jo našli sosedje med vrati njenega stanovanja in podstrešnim stopniščem vso ožgano na tleh mrtvo. Sodijo, da je starka najbrž ponoči vstala in šla s svečo v roki iz sobe, pa ji je spodrsnilo in je padla na stopnišče. Goreča sveča ji je padla iz rok in vžgala obleko. Starka si ni mogla pomagati in je najbrž v groznih mukah umrla.

V hišo je prišla policijska komisija, ki je ugotovila, da gre nedvomno za nesrečo in ne za zločin.

—o—

Težka železniška nesreča

Maribor, 5. maja

Snoči okrog 19. se je pripetila pred poljčanskim kolodvorom težka železniška nesreča. Blizu Magerlove tvornice sta namreč trčila skupaj tovorni in premikalni vlak. Karambol je bil tako silen, da so na Magerlovi tvornici popokale vse šipe. Nesreča se je pripetila zaradi tega, ker je strojevodja lokomotive prezrl ločnico in je zavozil z veliko brzino v prtljažni voz tovornega vlaka. Lokomotiva je voz popolnoma zmečkala, prevrnila pa tudi dva druga vagona, nato pa iztirila in zdrknila v bližnji jarek. Pri nesreči se je hudo poškodoval kurjač Ivan Skumac, ki je padel z lokomotive in obležal nezavesten. Prepeljali so ga v bolnico.

Na kraj nesreče je prispel pomožni vlak iz Maribora s tehničnim osebjem, ki je vso noč čistilo progo. Prispela je tudi uradna komisija, da ugotovi podrobnosti zaradi nenavadne železniške nesreče.

—o—

Samomor

Celje, 5. maja

Davi so našli na drevesu blizu graščine v Škofji vasi obešenega 30 letnega posestnika Elerja, ki je nedavno pobegnil pred orožniki in se klatil v okolici Vojnika in Škofje vasi. Osumili so ga, da je te dni vlomil v hišo svoje botre Kornove v Šmartnem in da je izvršil roparski napad v torek na Marjeto Vrečkovo. Eler je vse to tajil. Ko je včeraj zvedel, da ga iščejo orožniki, je pobegnil in v obupu izvršil samomor.

—o—

Uboj

Celje, 5. maja

Ko se je peljal 22letni posestnikov sin Ivan Sivka s Hudinje pri Novi Cerkvi snoči okrog 20.30 s kolesom po cesti skozi Novo Cerkev, ga je čakal 18letni posestnik Konrad Črepinšek iz Vizor pri Novi Cerkvi in zagnal krepelce v kolo. Sivko je stopil s kolesa in vprašal, zakaj to dela. Črepinko je pa potegnil nož in zabodel Sivka naravnost v srce. Sivko je bil takoj mrtev.

DNEVNE VESTI

— **Poroka.** Danes se poročita na Brezjah g. ing. arh. Simon Kregar in gdč. Sonja Pogačnikova. Mladima zakoncema bosta priči ženinov oče g. Karl Kregar in nevestin brat g. ing. Boris Pogačnik. Obilo sreče!

— **Posojila kmečkim občinam za telefonske zveze.** Mnoge kmečke občine imajo slabe telefonske zveze s svojimi sreskimi ali drugimi mesti. Zdaj se dela na tem, da se omogočijo kmečkim občinam boljše telefonske zveze. V ta namen bodo lahko najele občine pri mestnih in banovinskih hranilnicah posojilo za napeljavo telefona.

— **Bolniški fond poštarjev.** Organizacije poštnih, brzojavnih in telefonskih uslužbencev so že večkrat prosile ministrstvo, da bi se tudi za nje ustanovil bolniški fond kakor ga imajo železničarji. Njihovi želji bo končno ustreženo. V ministrstvu se namreč pripravlja uredba z zakonsko močjo o ustanovitvi bolniškega fonda za vse osebje poštnega ministrstva. Uredba stopi v veljavo 1. aprila 1940.

— **Redna glavna skupščina JZSS.** V nedeljo 4. junija bo v beli dvorani hotela Union v Ljubljani letošnja redna glavna skupščina Jugoslovenske zimsko sportne zveze. Skupščina se prične ob 8. zjutraj.

— **Mnogo letoviščarjev v Primorju.** Pomladna sezona v Hrvatskem Primorju je v polnem razmahu. Vsak dan prihajajo letoviščarji, večinoma v skupinah, ki ostanejo na Sušaku nekaj dni, potem se pa odpeljejo v druge kraje Hrvatskega Primorja ali pa v Dalmacijo. Največ letoviščarjev prihaja iz Nemčije.

— **Švicarska delegacija v Beogradu.** Danes dopoldne je bila v Curihu svečano otvorjena jubilejna razstava švicarskega naroda, na kateri so Švicarji prikazali življenje in delo v 650 letih. V zvezi z razstavo je sklenila švicarska družba za zračni promet poslati po vsej Evropi svoja velika letala in z njimi oficielne delegacije, ki bodo povabile zastopnike vseh evropskih držav na razstavo. Tako letalo s švicarsko delegacijo je prispelo danes opoldne na beograjsko letališče.

— **Kongres ftiziologov.** Jugoslovensko ftiziološko društvo bo imelo svoj letošnji kongres na binkoštni ponedeljek popoldne v kopališču Lipiku ob priliki V. jugoslovenskega protituberkuloznega kongresa.

— **Trgovinska pogajanja z Anglijo.** Z največjim zanimanjem pričakujejo naši gospodarski krogi trgovinska pogajanja z Anglijo, ki se prično še ta mesec. Sredi maja odpotuje naša delegacija v London. Gospodarski krogi pričakujejo od pogajanj znatno zboljšanje naše zunanje trgovine z Anglijo.

— **Nov pomočnik ministra za gozdove in rudnike.** Za novega pomočnika ministra za gozdove in rudnike je imenovan dosedanji načelnik oddelka za upravo državnih gozdov inž. dr. Žarko Miletić, za novega načelnika oddelka za upravo državnih gozdov pa višji svetnik in šef odseka za trgovino v ministrstvu za gozdove in rudnike Milan Manojlović.

— **Oficirski dom v Zagrebu.** Oficirji zagrebške garnizije nameravajo zgraditi svoj dom. V novem finančnem zakonu je pooblastilo, da more vojni minister najeti pri Državni hipotekarni banki 20 milijonov din posojila za zgraditev Oficirskih domov v večjih garnizijah. Tudi v Ljubljani se pripravlja zgraditev Oficirskega doma in sicer na stavbišču med I. državno gimnazijo in palačo Poštne hranilnice. Sprožen je bil tudi predlog, naj bi se Oficirski dom zgradil na zemljišču za Narodnim domom.

— **Direktna pomorska zveza med Baltikom in Jadranom.** Družba Švedski Lloyd je uvedla direktno tovorno potniško zvezo med skandinavskimi pristanišči in Baltikom ter našimi pristanišči. Prvi parnik te družbe je priplul v sredo v splitsko pristanišče. Švedski Lloyd ima 37 parnikov. Tako se bo povečala izmenjava blaga med Jugoslavijo in skandinavskimi državami.

— **Novi slovenski grobovi v Ameriki.** V Milwaukee sta umrla Ana Drganc, stara 63 let, doma iz Medvod in Josip Horvatin, star 61 let, doma s Primorskega. V Evelethu je umrl Janez Tehovnik, star 63 let, doma iz Polhovega Gradca. V Clevelandu sta umrla Jože Kunčič, star 36 let, doma iz Predtrga na Gorenjskem in Franc Lunder, star 31 let, rojen v Ameriki. V Calometu je umrl Jože Plavec, star 64 let, doma iz Dobličev pri Črnomlju. V kraju Porteville je umrl Jakob Kočevar, star 51 let, doma iz Nestople vasi v Beli Krajini. V Millfordu sta umrla Janez Gomilar in Frančiška Končar. Končarjeva je bila doma iz Zgornjega Hotiča pri Litiji.

— **Največ hrvatskih listov v naši državi.** V Jugoslaviji izhaja 456 hrvatskih listov, srbskih je znatno manj, le 301. Slovenskih listov je 172, kar pomeni, da imamo Slovenci v sorazmerju s številom prebivalstva (pičih 10%) najštevilnejši tisk. Nemških listov izhaja v Jugoslaviji 40, kar je tudi izredno mnogo glede na število nemške manjšine. Madžari izdajajo pri nas samo dva lista. V raznih drugih jezikih izhaja še 11 listov.

— **»Times« o gospodarskih odnosih Jugoslavije do Nemčije.** Po informacijah »Timesa« vlada med našimi gospodarstveniki veliko zanimanje za prizadevanje Nemčije, da bi sklenila z našo državo trgovinsko pogodbo; Nemčija je baje ponudila naši državi kredit za pet let za odkup nemškega blaga v vrednoti 14 milijonov funtov šterlingov. Gre predvsem za prodajo vojaškega in železniškega materiala. Milijon funtov šterlingov bi bilo treba plačati takoj škodovim zavodom za topove, ki so bili naročeni še, ko je obstojala Češkoslovaška. Nemčija zahteva takojšnje plačilo in sicer v blagu, ne v devizah. Predvsem zahteva železno rudo iz državnih rudnikov v Bosni. Pripravljena je prevzeti te rude vsako leto po 200.000 ton. Nemci si prizadevajo, da bi dobili čim več koncesij za železno rudo in plačujejo visoke provizije. V ta namen je bila tudi ustanovljena posebna družba.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno, nestanovitno in deževno vreme. Včeraj je deževalo v Mariboru, Ljubljani, na Visu, v Splitu, Kumje znašala v Kumboru 23, v Dubrovniku 21, v Beogradu 20, v Zagrebu in Splitu 19, v Sarajevu 18, v Ljubljani 17.6, v Mariboru 17.4, na Visu 13. Davi je kazal barometer v Ljubljani 748.4, temperatura je znašala 10.4.

— **Piščanec s štirimi nogami.** V Novih Karlovcih je zvalila koklja trgovca Pavla Mihajloviča piščanca s 4 nogami. Vse štiri noge so normalne in piščanec je ostal živ.

— **Tatvine koles na deželi.** V Črnomlju je bilo te dni ukradeno črno pleskano kolo znamke »Diamant« Josipu Grzinu iz Gor. Pake. Dalje je bilo ukradeno kolo znamke »Vulkan« Josipu Dlancu iz Okljuke. O tatvinah koles poročajo tudi iz Metlike, kjer so tatovi odpeljali kolesa trem fantom izpred neke gostilne. Tatovi spravljajo ukradena kolesa najbrž na Hrvatsko in jih prodajajo kmetom.

— **Zastrupljenje s svincem.** Reševalci so bili davi pozvani v Sneberje pri Ljubljani, kjer so naložili na avto kleparja Karla Štekarja in ga odpeljali v bolnico. Štekar se je pri delu zastrupil s svincem.

Iz Ljubljane

—lj **Javna telovadba ljubljanskih meščanskih šol** bo v nedeljo 7. t. m. ob 11. na Stadionu. Nastopalo bo nad 1600 učencev in učenk. Ti bodo izvajali proste vaje, nekaj orodnih vaj in razne telovadne igre. Končno bo štafetni tek za pokal, ki bo last šole zmagovalke. Namen tega telovadnega nastopa je, da pokažejo šole tudi v telesno vzgojnem oziru svoj napredek. Pri nastopu sodeluje vojaška godba. Vstopnina k nastopu: stojišče 1 din in sedež 4 din. V primeru slabega vremena se nastop prestavi na poznejši dan, ki se bo objavil v časopisju. Javnost vabimo, da poseti to prireditev v čim večjem številu.

—lj **Zlata obletnica ljubljanske zlatarske tvrdke.** Pred 50 leti je bila ustanovljena v Ljubljani ugledna zlatarska tvrdka, ki ima svojo trgovino v Wolfovi ulici. Ustanovil jo je Ludvik Černe starejši, ki je še vedno delaven ter pomaga v trgovini. Solastnik podjetja je pa Ludvik Černe ml. — Podjetje se je razvilo iz skromne trgovinice, da jo zdaj prištevamo med najuglednejše tvrdke v Ljubljani. Njen jubilej je dokaz, da je solidnost ter marljivost še vedno najboljši temelj trgovine.

—lj **Leopold Stokovsky, zaročenec Grete Garbo, prvič v filmu.** Ko je časopisje objavilo svetu, da bo tudi Leopold Stokovsky, najslavnejši svetovni dirigent in koncertni mojster, ki ga imajo informirani krogi za zaročenca božanske Grete Garbo, sodeloval pri filmu, so vsi pokazali veliko zanimanje, kakšen bo ta film in kdo bo glavni partner slavnega moža. Izvedelo se je, da bo to velik koncertni film, ki pa bo imel obenem tudi pevski značaj in zabavno vsebino. Mala in simpatična Deana Durbin je imela čast prva sodelovati s slavnim dirigentom in film, ki so ga vrteli v Ameriki, je dobil ime: »Dekle in njenih 100«. O vsebini tega filma, ki je imel po vsem svetu senzacionalen uspeh in ki je bil tudi pri nas v Jugoslaviji v Beogradu in Zagrebu zaznamoval ogromen poset in dolgo vrsto dni predvajanja, ne bomo občinstva podrobnejše informirali, ker bo itak Ljubljana takoj po naši premieri mnogo govorila o njem. Značilno je, in to hočemo poudariti, da je film eden največjih glasbenih filmov sezone in da predvaja newyorška Filharmonija pod taktirko Leopolda Stokovskega kompozicije najslavnejših klasikov, Wagnerja »Lohengrina«, Liszta »Drugo rapsodijo«, Čajkovskega »Peto simfonijo«, Mozarta »Alelujo«, Verdija »Traviato« in popularne melodije Fr. Holländerja. Film, ki teče od danes naprej v kinu Unionu priporočamo občinstvu najtopleje, ker bo našlo pri njem poleg velikega glasbenega užitka tudi mnogo zabave in razvedrila. 1473

—lj **Ribji trg** je slabo založen z morskimi ribami, kar je treba pripisovati slabšemu ribolovu na morju zaradi svetlih noči; vselej ob ščipu je slabši ribolov. Zato so bile danes tudi cene nekoliko višje. Skuše, očade in cipli so bili po 24 din, rbun in salpe po 28, osliči po 30 in sardelice po 16 din kg. Tudi z rečnimi ribami trg ni bil posebno dobro založen.

—lj **Konec suše.** Blagodejni dež, ki že nekaj dni rosi, pomeni za našega kmeta pravi blagoslov. Kdor je hodil zadnje dni čez ljubljansko polje, je videl, da žejna zemlja komaj čaka moče. Vsi pridelki so bili zamorjeni po suši, sedaj pa, ko je obdelana zemlja vsaj za silo namočena, je kar hitro ozelenelo žito, je pogledal na dan tudi že krompir, zlasti pa se je popravila trava in detelja. Kmetje so se najbolj bali pomanjkanja krme za živino, ki je bilo že nekaj let prav občutno. Izgledi na košnjo so sedaj boljši.

—lj **Javnega telovadnega nastopa srednješolcev ne bo.** Jutri popoldne bi moral biti na Stadionu javni telovadni nastop učencev in učenk srednjih in učiteljskih šol v Ljubljani. Zaradi slabega vremena so pa morali prireditelji nastop odpovedati.

—lj **Gospoda,** ki je stal pri bencinski črpalki pred Slamičem in je bil priča karambola dne 24. marca letos dopoldne na vogalu Gosposvetske in Kersnikove ulice med kolesarjem in avtomobilom, prosim, da javi svoj naslov ravnatelju Ante Tavčarju, Ljubljana, Splošno jugoslovansko bančno društvo, Aleksandrova cesta 6. —

—lj **Občni zbor Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev,** oblastnega odbora Ljubljana bo v nedeljo 7. t. m. s pričetkom ob 8. v Beli dvorani hotela Uniona (vhod v kino Union). Vabimo članstvo, da se ga v čim večjem številu udeleži. Oblastni odbor UJNŽB, Ljubljana.

—lj **Vse, ki se zanimajo** za dela tujih literatur opozarjamo na nocojšnji koncert v veliki filharmonični dvorani. Predvsem bomo imeli priliko slišati samospeve in klavirske skladbe angleških starejših in novejših skladateljev. Izvajala jih bosta dva znamenita angleška umetnika, mezzosopranistka Astra Desmondova in pianist Clifford Curzon. Solistko bo spremljal na klavirju Gerald Moore. Podrobni spored dobite pri večerni blagajni. Tiskan je poleg sporeda originalni angleški tekst z razlago v francoskem in nemškem jeziku. Začetek koncerta točno ob 20. v veliki dvorani Filharmonije. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

—lj **»Košček sreče«,** zabavno in duhovito veseloigro ponove Šentjakobčani v soboto 6. in v nedeljo 7. t. m. ob 20.15. Razgibanost dejanja, humor in vedra vsebina odlikujejo to gledališko delo, ki vžiga in navdušuje gledalce. Pri obeh dosedanjih uprizoritvah je dosegla igra velik uspeh in je bila dvorana polna smeha. Kdor se hoče nasmejati, naj poseti predstavo. To sta poslednji večerni uprizoritvi tega izvrstnega dela.

—lj **Trg znižujejo.** Delavci so pričeli te dni razkopavati in zniževati tlak na živilskem trgu ob stojnicah, kjer prodajajo drobno robo in manufakturo. Tlak bodo zravnali in utrdili, nakar pride nanj še plast asfalta.

—lj **Za mestne reveže** je daroval g. inž. Jože Rus, Prule 17, 100 din in se mu mestno poglavarstvo za darilo najlepše zahvaljuje.

SAMO ŠE DVA DNI

dobite damsko modno blago po globoko znižanih cenah v trgovini

P. MAGDIČ

pasaža palače Viktorije 4

Damske rokavice, čista svila	od	Din	18.—	dalje
Damske rokavice, tricot	»	»	12.—	»
Otroške hlače, tricot	»	»	5.—	»
Otroške svilene maje	»	»	9.—	»
Damske svilene nogavice ¾	»	»	12.—	»
Svilene bluze	»	»	19.—	»
Otroški slamniki	»	»	9.—	»
Usnjene torbice	»	»	9.—	»
Frotir rokavice	»	»	2.—	»
Damsko perilo tricot	»	»	12.—	»
Volnene jopice	»	»	29.—	»
Damske kopalne obleke	»	»	49.—	»
Kopalne čepice	»	»	5.—	»
Kopalni pasi	»	»	5.—	»
Svileni modrčki	»	»	6.—	»
Damske rokavice, jelenova koža	»	»	39.—	»
Damski ovratniki	»	»	4.—	»

Svilene čipke v vseh barvah.

Samo do 6. maja 1939!

STANOVANJA

Iščem

za termin avgust v novejši hiši in sredini mesta

komfortno stanovanje

3—4 sob za tričlansko družino. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Stanovanje«. 1483

LEPO STANOVANJE 2 SOB s pritiklinami oddam v Šmarci pri Kamniku, 5 minut od postaje Duplice. Cena nizka. Pripravno tudi za vpokojence. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Šmarca«. 1482

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

RABLJENE ČEVLJE kupujem in prodajam. Klavžer, Vošnjakova 4, 1445

HOTEL NA JADRANU

tik Sušaka — plaža, terase, restavracija, 33 sob (dependance 10 sob) kompletno, dam v zakup ali prodam. Ponudbe na Kancelarija Dr. Boschi, Zagreb, Tomislavov trg 19. 1478

JABOLČNIK

100 hl, prvovrsten, last. pridelek, letnik 1938, prodа Lovro Petovar, Ivanjkovci. 1479

RABLJEN KLAVIR

prodam po zmerni ceni. Vprašati pri upravi lista. 1484

RABLJEN MOTORNI ČOLN

šestsedežen, prodam po zmerni ceni. Vprašati pri upravi lista. 1485

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

TURISTI!

Planinski cvetlični med iz Medarne, Ljubljana, Židovska ul, 6, vas osveži in okrepča. Pridite ponj! 30 T.

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

DVE BOLJŠI NATAKARICI

z manjšo kavcijo — iščem za nočno delo. Ponudbe s fotografijo: Jurić, Dubrovnik II, Put Sv. Mihajla 6. 1477

PRODAM

PARKETNI ODPADKI

lepi, suhi, se poceni dobijo pri F. Vertačniku, Jenkova 7. 1414

LEPA OREHOVA JEDRCA

in cvetlični med Vam najceneje dobavi Medarna, Ljubljana, Židovska ul. 6. 29. T.

Male oglase

za

»Slov. Narod«

sprejema uprava do 9. ure dopoldne.

Nov „na zraku prevetreň" puder za lice

PRESENETLJIVA nova ideja v proizvajanju pudra za lice. Fabriciran po najnovejšem sistemu, je danes puder finejši in lažji, kakor je bil kdaj prej. Tako je fin, da se ne more niti opaziti na koži. Daje prekrasno gladko mat polt, in mladostno svežino ves dan, ki je tudi veter in dež ne moreta pokvariti. Zvečer pa da sijajen videz, ki ga tudi potenje od plesa v najsoparnejših prostorih pusti nedotaknjenega. Na patentirani način je puder mešan s »peno smetane«. Zaradi tega se puder Tokalon obdrži na koži mnogo ur in tudi to je preprečeno, da bi puder absorbiral naravna olja kože.

Ta puder obvaruje kožo, da ne postane suha in raskava ter preprečuje tvorbo gub. Poizkusite znameniti puder Tokalon s »peno smetane«. Opazujte, kako bo že v nekaj dneh povzročil presenetljivo zboljšanje Vaše polti.

Od deset žena jih devet uporablja napačno barvo pudra. S tem dobijo trd, preveč »olepšan« videz. Edini način, po katerem ugotovite pravo nijanso, je ta, da poizkusite eno barvo na eni, drugo pa na drugi strani lica.

VAŽNO: Puder Tokalon se dobi povsod v originalnih škatlicah po Din 12, 20 in 30. Prepričajte se, da je na vsaki škatlici ime Tokalon.

†

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nas je naš srčnodobri, skrbni, nepozabni oče in tast, gospod

Viktor Rohrmann

veletrgovec in meščan ljubljanski, odlikovan z redom sv. Save IV. razr.

po delapolnem in družini posvečenem življenju v 81. letu starosti, previden s tolažili sv. vere, za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 6. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta 28, na pokopališče k Sv. Križu, kjer ga položimo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

LJUBLJANA, dne 5. maja 1939.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Ali je to lojalna konkurenca?

Elektroinstalaterski oddelek mestne elektrarne čedalje bolj konkurira obrtnikom

Ljubljana, 4. maja.

Naj bi veljal tudi za ta primer rek — več luči! Govoriti nameravamo o elektrarnah v zadevi, ki jo je res treba osvetliti. Upajmo, da pojde brez računov elektrarne, brez taks in trošarine.

Takoj je pa treba tudi povedati, da nismo zakleti sovražniki taks. Ljudje se sicer ne vesele taks. Vendar so takse potrebno zlo, da brez njih človek ne more niti umreti, kaj šele, da bi mu priključili tok. Elektrarna je podjetje, ki prospeva od svojih odjemalcev. Znano je, da se vsak podjetnik veseli slehernega novega odjemalca. Morda se tudi kdo izmed gospodov veseli pri naši elektrarni, česar sicer ne pokažejo. Odjemalci električnega toka se pa res ne vesele navezovanja poslovnih vezi z našo elektrarno. To je razumljivo, kajti če hočeš postati odjemalec električnega toka, moraš prej plačati takso. Takso za priklop hišnega električnega omrežja na elektrarniško omrežje.

Rekli boste, da to zaradi tega res ni treba nikomur razbijati. To vendar še ni najhujše zlo, če moraš plačati takso, preden začneš uživati tako veliko ugodnost, uporabljati električno energijo. In morda se res nihče zaradi tega ne jezi, kajti kljub jezi je treba plačati. Manj potrpežljivosti pa kažejo nekateri bodoči odjemalci električnega toka v Ljubljani, ko hodijo po pisarnah mestne elektrarne od Poncija do Pilata, da bi našli pravega gospoda, ki ima čast pobirati takse. Prejšnje čase je bilo to romanje hišnim gospodarjem prihranjeno. Oddali so kratkomalo vsa elektroinstalaterska dela obrtniku, instalaterju ali tehniku, hkrati ga pa tudi pooblastili, naj uredi sam z elektrarno vse komedije. Obrtnik je zaprosil elektrarno za priklop toka in plačal takso za gospodarja. Vedel je, kam se je treba obrniti in gospodarjem so bila prihranjena nepotrebna in zamudna pota. Zadnje čase je uvedena drugačna praksa. Gospodarji morajo sami prositi za priklop toka in plačati takso. Navada je takšna, da moraš plačati polovico takse vnaprej, ko prosiš za priklop. To ni nič hudega, saj v mestni elektrarni zelo radi kasirajo denar. Kar se pa tiče jeze gospodarjev, ki hodijo pritiskat kljuke v pisarne mestne elektrarne zaradi priklopa toka in plačevanja takse, je treba reči le, da sicer ni potrebna, a je razumljiva. Hišni gospodar je n. pr. uradnik ali trgovec, pa mora pustiti svoje delo, da lahko obišče gospode v pisarni mestne elektrarne. Če se ne zna dobro orientirati, lahko zamudi po nekaj ur. Toda potolaži se vsaj lahko z upanjem, da mu bodo monterji mestne elektrarne priključili tok čez kakšen teden dni.

Kdo bi zabavljal nad višino tako potrebne takse? Za vsako žarnico je treba plačati samo 5 din. Seveda, če ti priključijo tok v novi hiši, ki ima več sto žarnic, bo treba poseči nekoliko globlje v žep. To takso baje lahko upravičijo s tem, da morajo uslužbenci mestne elektrarne pregledati vse notranje električne instalacije delo obrtnika, ki je seveda odgovoren za vse sam, preden priklopijo tok. Na tem svetu se da vse upravičiti. Razumljivo je pa tudi, če elektroinstalaterski oddelek ne more ugoditi slehernemu prosilcu takoj, čim zaprosi za priklop. Mestni monterji imajo mnogo dela, zlasti še, ker elektroinstalaterski oddelek čedalje bolj konkuririra obrtnikom; prevzema mnoga zasebna dela, da mu že primanjkuje delavcev, medtem ko jih morajo obrtniki odpuščati. Vse to je torej razumljivo in baje tudi nihče ne nasprotuje, da morajo novi odjemalci naše elektrarne plačevati kavcijo, preden postanejo konsumenti toka. To je baje potrebno zato, da bi bil krit račun, če bi ne plačali toka. Samo po sebi se razume, da je treba nekaj plačati tudi za montažo števca. Elektrarna je pridobitno podjetje ter zna ceniti denar.

To smo omenili le mimogrede, da naglasimo, kako vestno skrbe, da podjetje dobi vse, kar mu gre. Znano je pa tudi, da elektrarna ne prodaja električnega toka pod izgubo. Tok baje pri nas ni poceni. Sicer je menda v nekaterih krajih države še dražji, toda tam imajo produkcijske stroške znatno višje ter ne znajo tako dobro gospodariti kakor naša elektrarna, ki lahko prispeva za uravnoteženje mestnega proračuna toliko in toliko sto tisoč din svojih dohodkov. Pri nas tudi nihče ne načenja vprašanja, ali je tok v resnici življenjska potrebščina in ali je predraga prodaja toka zaradi tega kazniva kakor vsako navijanje cen življenjskih potrebščin. Doslej še ni nihče tožil mestne elektrarne zaradi navijanja cen, česar ji tudi ne želimo, čeprav bi se drugače menda vprašanje, ali je elektrika v Ljubljani predraga, ne dalo razčistiti.

Mestna elektrarna je torej pridobitno podjetje, ki ima dovolj lepe dohodke s prodajo toka. Zato je razumljivo, če se obrtniki vprašujejo, zakaj jim mora še odjedati kruh s svojim elektroinstalaterskim oddelkom. Pred leti so se ljubljanski obrtniki elektrotehniške stroke obrnili na pristojno mesto, naj bi mestna občina odpravila svoj elektroinstalaterski oddelek. Sklicevali so se na to, da druga velika mesta, n. pr. Zagreb in Beograd, nimajo elektroinstalaterskih oddelkov. Dobili so pa odgovor, da se Ljubljani ni treba ozirati na to, kako je v drugih mestih. Ljubljani morda ne, obrtniki se pa vseeno ozirajo na to, ker hočejo živeti. Da bi jih pa kdo ne obdolžil, da hočejo živeti po vsej sili, bi bilo prav, da bi vprašanje razmerja med njimi in mestno elektrarno načel mestni svet. Če niso več potrebni, je pač treba spremeniti obrtni zakon tako, da bo v Ljubljani elektrotehniška obrt prepovedana ali da bo vsaj prepovedano obrtnikom plačevati davke.

Obstoj obrtnikov elektrotehniške stroke je v Ljubljani v resnici ogrožen, kar je treba naglasiti javno, ne glede na to, ali si bodo vodje mestnega elektroinstalaterskega oddelka pripisovali za to kakšne posebne zasluge ali ne. S tem sicer ni rečeno, da je elektroinstalaterski oddelek tako sijajno organizirano podjetje, da mu obrtniki ne morejo več konkurirati. Če bi obrtniki hkrati tudi prodajali tok pod tako ugodnimi pogoji, pobirali takse in kupovali v tako velikih količinah material kakor elektrarna, a bi se jim razen tega ne bilo treba tudi dati davkarije, bi se jim tudi ne bilo treba pritoževati nad konkurenco mestnega podjetja. Toda zdaj je prišlo že tako daleč, da se obrtniki ne udeležujejo več licitacij elektrotehniških del pri mestnih stavbah, o čemer smo že poročali. V pisarni mestne elektrarne sestavi strokovnjak popis del in proračun, nakar izroči svoj elaborat mestnemu gradbenemu uradu. Ko je delo razpisano, vloži isti gospod, ki je sestavil popis del, ponudbo. Tako je ustreženo vsem predpisom; delo je bilo razpisano in če ga je prevzel mestni elektroinstalaterski oddelek, je bilo tudi vse v redu. Pozneje tudi ni večč nobenih komplikacij in nihče ne nadzira elektroinstalaterskega oddelka, ali je res opravil vse delo tako, kakor bi ga moral po popisu, sestavljenem v pisarni mestne elektrarne. Ali je bil porabljen predpisan material? — Če pa to imenitno podjetje prevzame delo na zasebni stavbi, mu tudi nihče ne povzroča sitnosti in mu ne stika po žicah. Gospodarji so tudi zadovoljni, ker nimajo komedij s priključevanjem toka in ne drugih sitnosti. Kdo bi pri tem pomislil na obrtnike? V Ljubljani niso potrebni...

Zato je tudi razumljivo, zakaj je bila prošnja obrtnikov elektrotehniške stroke v Ljubljani, naj bi jim elektrarna dajala tok po režijski ceni kakor n. pr. mestnim uslužbencem, odbita. Ne smete se čuditi, zakaj so izložbe prodajalcev elektrotehničnega materiala pri nas tako slabo razsvetljene, in nič posebnega bi ne bilo, če bi jih prodajalci razsvetlili s petrolejkami. Prodajalci porabijo precej toka za demonstracijo aparatov in strojev, zato tudi zaradi dragega toka težko konkurirajo z mestnim podjetjem.

Po vsem tem se pač lahko vprašujejo, ali je to še lojalna konkurenca.

Za propagando domačih pogonskih goriv

Ustanovljen je bil odbor za dravsko banovino — Za predsednika izvoljen A. Praprotnik

Ljubljana, 4. maja

Poročali smo, da je bil pri ministrstvu za gozdove in rudnike ustanovljen centralni odbor za propagando uporabljanja domačih pogonskih goriv. Ta odbor že dalj časa obstoja. Že v začetku je bilo v programu, da se ustanove tudi banovinski odbori ter se tako propaganda za uporabljanje domačih goriv čim bolj razširi in poglobi. Pripravljalni odbor je bil ustanovljen pri nas že 19. decembra na sestanku, ki ga je sklicala banska uprava. Predsednik je bil Avg. Praprotnik, prvi podpredsednik univ. prof. dr. M. Samec, drugi podpredsednik gen. štabni kapetan M. Mitić, tajnika B. Kristan in inž. Iv. Bartl in član univ. prof. inž. Gostiša. Nedavno je bila seja pripravljalnega odbora, ki je bila prav za prav ustanovni občni zbor, ker je bil na nji izvoljen definitivni odbor.

Seje, ki jo je vodil predsednik A. Praprotnik, so se udeležili zastopniki vojaške oblasti, banske uprave, železniške direkcije, Zbornice za TOI, rudarskega glavarstva, Inženjerske zbornice, mestne občine in Avtomobilskega kluba.

Predsednik A. Praprotnik je podal obširno poročilo o delovanju pripravljalnega odbora. Februarja je pripravljalni odbor naprosil udeležence informativnega sestanka, ki ga je sklicala banska uprava, naj bi podali pregled vprašanj, s katerimi so se pečali, in ki so v zvezi z nalogami propagande za uporabljanje domačih pogonskih sredstev. Prejeli so študijo inž. Fr. Seuniga »Motorji na les in oglje« in njegovo brošuro »Oglarstvo v Sloveniji«, dalje poročilo o izkustvih avtobusnega podjetnika Magistra; poročilo gen. štab. kapetana M. Mitića o poskusni vožnji z motornimi vozili na pogon z domačimi gorivi ter o uspehih neke vojaške edinice, ki ima vozove s plinskimi generatorji; odgovor univ. prof. M. Samca, ki je več let preiskoval destilacijske produkte iz premogov naše banovine in se pečal z destilacijo škriljevcev iz Srbije. Obrnili so se tudi na centralni odbor, naj bi jim poslal vse elaborate, ki so že izšli o domačih gorivih, in zapisnike sej, da bi naš odbor ne izgubljal časa z nalogami, ki so že rešene. Z delom tega odbora niso bili posebno zadovoljni, zlasti ne, kar se tiče njegove ekspeditivnosti. Pač so pa prejeli od centralnega odbora celo vrsto del, poročil, študij, brošur in knjig, ki obravnavajo vprašanja uporabe raznih pogonskih sredstev.

Marca jih je obiskal kot zastopnik glavnega odbora inž. Jäger zaradi organizacije propagandne vožnje po dravski banovini z motornimi vozili na pogon z domačimi gorivi. Sklenjeno je, da bo propagandna vožnja prirejena od 9. do 16. junija. Vožnje se bodo lahko udeležile tudi tvrdke, ki izdelujejo domača goriva, podjetja, ki imajo tovarne ali delavnice za izdelavo generatorjev za motorna vozila, in lastniki potniških tovornih avtomobilov ter avtobusov, ki uporabljajo za pogon domača goriva. Določena je naslednja proga: Zagreb—Podsused—Krapinske toplice—Rogatec—Ptuj—Maribor — Slov. Bistrica—Celje—Ljubljana—Kranj—Naklo—Tržič—Bled—Ljubljana—Ribnica—Kočevje—Delnice—Sušak—Delnice—Karlovac—Zagreb. Udeleženci, ki bodo uporabljali oglje za pogonsko gorivo, ga bodo dobili brezplačno. Razen tega bodo vsi udeleženci deležni raznih ugodnosti. Rok za prijavo je samo še do jutri, 5. maja. Pojasnila daje Avtomobilski klub v Ljubljani. V zvezi s propagandno vožnjo bo 13. junija v Ljubljani predavanje inž. Jägerja v prostorih Avtomobilskega kluba. Razen Jägerja namerava predavati tudi inž. Bartl.

Pripravljalni odbor čakajo predvsem naslednje naloge. Proučiti mora, katera domača goriva bi bila v naši državi najbolj priporočljiva; kakšen tip generatorja i naj izbrali v ta namen ter pospeševali njegovo razširitev; kakšen tip motorja bi bil najprimernejši za izbran generator; ali bi bilo treba nuditi lastnikom avtomobilov na generatorje posebno podporo, kakšno in koliko; kakšna naj bi bila organizacija za posebno šolo za šoferje in pomožno osebje; ali bi bilo umetno dajati podpore šoferjem; kakšne zakone bi bilo treba izdati v zaščito domačih goriv in njih uporabe; kako bi naj bila urejena produkcija domačih goriv, da bi bilo goriva dovolj; postavitev skladišč za domača goriva. Država, banovina in mestne občine bi pa morale oprostiti lastnike vozil na pogon z domačimi gorivi davščin.

Zdaj je v rabi več tipov generatorjev in kupec se pogosto ne ve odločiti, saj ne vekateri je dober. Oblasti bi morale določiti tipe generatorjev s predpisanim učinkom in konstrukcijo. Tovarna tovornih avtomobilov na Rakovici naj bi po preizkušnji določila enoten tip generatorja in motorja za vso državo. Oblasti bi pa morale podpirati uporabnike domačih pogonskih sredstev kakor Nemčija, Francija in Italija. — Centralni odbor naj izposluje, da bodo vse mestne občine, ki imajo plinarne, postavile kompresijske naprave za polnjenje jeklenk s plinom. Razen tega bi bilo treba prisiliti vsa velika podjetja, ki imajo po 10 ali več avtomobilov, da bodo uporabljala vsaj pri enem vozilu domača pogonska sredstva.

Za vse dosedanje delo je kril stroške pripravljalni odbor. Po navodilih, ki jih je izdal glavni odbor za delovanje banovinskih odborov, pa bo za nadaljnje delovanje treba najti sredstva v banovinskem proračunu in proračunu glavnega odbora ter v prispevkih raznih ustanov. Predlagali bodo, naj banska uprava vstavi v proračun po 20.000 din na leto za odbor, toliko pa naj prispevajo tudi zasebna podjetja in glavni odbor.

Delo odbora se bo delilo na tri sekcije; za predsednika sekcije za trdna goriva je bil izvoljen univ. prof. inž. Gostiša in inž. Fr. Seunig, inž. A. Plantan ter inž. Fr. Munih za člane. Tudi sekcije za tekoča goriva je predsednik inž Gostiša, člani so pa prof. Š. Jenčič, B. Kristan in inž. Bartl. Predsednik sekcije za plinasta goriva je pa inž. Bartl, člani pa Magister, A. Černe in inž. Gregorka.

Končno je bil izvoljen še odbor. Za predsednika je bil izvoljen A. Praprotnik, za prvega podpredsednika univ. prof. dr. M. Samec, za drugega podpredsednika kapetan M. Mitić, za prvega tajnika B. Kristan, za drugega pa inž. Bartl. Eden izmed tajnikov bo prevzel tudi blagajniške posle. — Poslovni prostori odbora so pri Avtomobilskem klubu, kjer je tudi že zbran ves material.

Albanija, zavetišče dervišev

Iz Turčije so se zatekli ti fanatični mohamedanski redovniki v albanske gore

Hisa v albanskih gorah

Največji del albanskega prebivalstva, približno tri petine ali 600.000 duš izpoveduje islamsko vero. Mohamedani so naseljeni po vsej deželi, največ jih je pa v Srednji Albaniji. Oni imajo povsem samostojno cerkev, so zelo konservativni in krčevito se drže starih običajev. Zogov poskus odstraniti pajčolan in dati ženskam iste pravice, kakor jih imajo moški, je naletel zato v albanskih gorah na hud odpor, tako da se je v glavnem izjalovil. Konservativnost albanskih mohamedancev in spoštovanje starih običajev sta napravila iz Albanije zadnje zavetišče dervišev. Ko so bili v Turčiji razpuščeni in razgnani redi dervišev ter porušeni njihovi sloveči samostani v Istambulu, Brussi in Konii, se je zateklo mnogo dervišev v Albanijo, kjer so jih radi sprejeli. Še pred leti je bilo baje v Albaniji blizu 200.000 privržencev tajnih bratovščin 72 redov dervišev, s katerimi se je nekoč ponašala pobožna osmanska država.

Ni lahko odkriti v albanskih gorah zbirališče dervišev. Pobožni mohamedanski redovniki niso vredni pozornosti javnosti in v sami Tirani so le namigavali, da so derviši nekje v gorah, v okolici poljedelsekga središča Elbasana. Čuvarji vrat, kakor se derviši sami nazivljejo, so bili tudi tam na moč ekskluzivna družba. Oblasti so vedele, da prebiva v Elbasanu Pir, poglavar derviškega reda Refajev. Toda tudi tisti, ki je imel izredno srečo, da je prišel do njega, je potreboval prav izdatno priporočilo, če je hotel vsaj nekoliko pogledati v tajne te sekte. Neki turški novinar, ki je prišel s priporočilnim pismom priznanega poglavarja pripoveduje, da se je sestal z vodjo Refajev v kavarni blizu sloveče mošeje Mbretti. Pismo mohamedanskega dostojanstvenika mu je omogočilo dostop do nekega obrednega sestanka.

Napotil sem se s sprevodnikom v širokih hlačah, ki je prišel pome v hotel, na mezgu v gore, pripoveduje turški novinar. Pot me je vodila po krajih, kjer se stezice sploh niso poznale. Slednjič sva prišla do skalnate terase nad rečico Škumini. Sredi terase sem v zadnjem trenutku zagledal štirioglato poslopje teke, kjer me je na pragu sprejel Pir skrivnostnega reda, Sestanek se je bil pravkar pričel. Možje v temnih oblačilih so imeli na glavah štirioglate klobučevinaste kape z arabskim napisom »Vse, kar je, bo minilo, razen Njegovega bitja.« Nihče izmed prisotnih se ni zmenil zame. Najbrž sem bil že napovedan.

Za pragom teke se je končalo 20. stoletje. Notranjost poslopja je bila kakor otoček srednjega veka. Z baklami v rokah so plesale po tleh sence dervišev. Derviši so stali v krogu, sredi med njimi pa Pir. V eni roki je držal kratko palico, znak svojega dostojanstva in moči. Pir je začel molitve. Počasi je našteval 99 Allahovih imen, nekaj tiho, potem pa vedno glasneje. Nekje v kotu se je oglasila tamburica in hreščeče piščalke. Molitev z barbarskim glasbenim spremljevanjem je spravila derviše v ekstazo, potegnila jih je v ples, ki se konča s popolno izčrpanostjo, z izločitvijo lastnega bitja. V tem stanju se derviševi duši prikaže Allahovo obličje in derviš dobi magično moč. Na višku ekstaze se po veri dervišev duša molečega združi z Allahom. V takem trenutku more derviš delati čudeže, prorokovati ali mučiti se, ne da bi čutil bolečine. K pobožnosti je res spadalo mučenje, histerično divje življenje, med katerim je stal edino zelenooki Pir kot nepremičen kip.

Obred je trajal do polnoči. Potem je na Pirovo znamenje godba utihnila in v naslednjem trenutku so popadali derviši na tla med glasnimi klici: On je tu, on je tu! Misterij je bil končan in Pir me je odvedel k vratom. Pripovedoval mi je o modrem Sejdu Ahmedu Refaju, ki je leta 1182 odkril to čudno pot k bogu. Zanimivo je, da pri teh obredih po zatrjevanju dervišev še nikoli nihče ni izgubil življenja, čeprav se ekstaza vedno stopnjuje do nerazsodnosti. Ljudje, sprejeti v sloveči red Refajev, so utrujeni v samozatajevanju in verujejo, da se njihovim telesom ne more zgoditi nič hudega, ker so duše združene z Allahom.

—o—

Iz Novega mesta

— **Osebne vesti.** V Ljubljani sta se poročila sin posestnika g. Lado Klinc in gdč. Emilija Globavnik. Ženin je sin bivšega narodnega poslanca g. Antona Klinca iz Gorenjega Polja, nevesta pa hčerka znanega novomeškega odvetnika dr. Josipa Globavnika. Mlademu sokolskemu paru naše isprene čestitke.

— **Kapetanski izpit** so napravili aktivno služeči oficirji domačini gg. poročniki Milan Kondrič, Slavko Kavšek in Ciril Podbevšek. Čestitamo!

— **Dramski odsek Sokola** bo gostoval v nedeljo 7. t. m. v Semiču, kjer bo uprizoril Cankarjevo delo »Dolina šentflorjanska«.

— **Šef progovne sekcije inž. FT. Urbas povožen.** Po pregledu dolenjske proge se je pripeljal na kolodvor z derezino šef progovne sekcije g. inž. Franc Urbas. Ko je bila derezina še v pogonu, je mož skočil na tla. Pri odskoku pa mu je desna noga zastala na tiru, kjer mu jo je kolo derezine strlo v členku. S težko, komplicirano poškodbo so ponesrečenca takoj prepeljali v bolnico usmiljenih bratov, kje se je silnim bolečinam pridružila še visoka temperatura.

Florence Riddellova: 15

Nevarna ljubezen

Dekle se je pa privilo k njemu in mu nastavilo ustne, da bi jo mogel poljubiti. Tiho in radostno se je nasmehnila, odgovorila pa ni.

— Grdo je to, kar počenjam, to je zločin, da te zadržujem tu, Fennie, — je zatrjeval. — Morala bi se omožiti, a jaz se ne morem oženiti.

— Zakaj pa ne? — je vprašala. — Saj vem, da se zdaj ne moreš, pač pa pozneje. Saj si že odslužil v tujski legiji četrt leta. Ostane ti torej samo še štiri leta in tri četrt. Toda to ni važno. Naj bo že kakorkoli, prepričana sem, da te bom osvobodila iz tujske legije.

— Kako pogumno zna kljubovati življenju in kako krasna je pri tem, — je pomislil Derek.

— Sicer pa, Derry, saj se tudi jaz ne morem poročiti, vsaj takoj ne. Ne morem se niti zaročiti, ker sem to obljubila teti Lou. Ostaniva torej to, kar sva zdaj. Dva mlada človeka, ki se imata rada — zaljubljenca. Pravim ti to zato, da boš vedel, da si povsem svoboden, če bi se hotel oženiti z drugo.

— Katero drugo žensko bi pa mogel ljubiti? — je vzkliknil. — Pa tudi če bi mogel — katero žensko bi našel tu? Tu bi se mi vsako pošteno dekle ognilo že od daleč.

Te njegove besede so se globoko vtisnile v spomin Fenelli Grayevi. Naravnost zoperna ji je bila misel, da smatra on, Derek Ellison, sebe za izobčenca. Hotela ga je zopet povzdigniti, vrniti mu njegov prejšnji družabni položaj in samozavest. Ni hotela dovoliti, da bi Derek Ellison padel na raven tistih ljudi, ki mora z njimi živeti svoje pusto vsakdanje življenje.

David Kent jo je seznanil z nekaterimi ljudmi iz boljše družbe mesta Tizigouna. Sprva je čutila, da jo gledajo ti ljudje nekam radovedno in vedela je tudi, zakaj — ker se tako pogosto kaže javno v družbi navadnega vojaka francoske tujske legije. Pozneje je pa opazila, da se informirajo ti ljudje pri Davidu Kentu in da jim je dal Kent pojasnilo, ki jih je povsem zadovoljilo. Toda nihče izmed njih niti z besedico ni omenil Dereka. Fenella si pa ni upala predlagati, da bi jim ga predstavila, ker je bila že spoznala, da zija med ljudmi iz boljših slojev tega mesta in vojaki francoske tujske legije nepremostljiv prepad. V njihovih domovih so se zbirali pripadniki vseh narodov — nemški turisti, francoski častniki in bogati Arabci, nikoli pa ne vojaki francoske tujske legije, pa naj so pripadali katerimkoli narodom.

Fenella Grayeva je pa navzlic temu gojila trdno upanje, da se bodo z njeno pomočjo prej ali slej odprla Dereku vrata vsaj ene ali dveh izmed teh boljših hiš. Zato je sklenila, da ne bo več zahajala z njim v zakotne kavarne in gostilne. Njeno prijateljstvo z Derekom ne sme biti več tajno. Naj vidi to ves Tizigoun.

Zato ga je prihodnjo nedeljo odvedla v mestni park, ker je vedela, da bodo tistega dne evropski priseljenci ali evropski gostje poslušali slovečo godbo francoske tujske legije. Sedla sta na zeleno klopico in gledala, kako se občinstvo izprehaja po parku.

— Kako čudna mešanica ljudi je to, je dejal Derek zamišljeno. Tu vidiš pripadnike malone vseh narodov sveta. Toda danes dopoldne zastopava tu Anglijo samo midva.

V naslednjem trenutku sta prišli mimo dve nališpani mladi Francozinji. Radovedni sta se ozrli na Fenello, potem so se pa njune oči ustavile na Dereku in niso se več vrnile k Fenelli. Fenella se je v duhu nasmehnila. To ni bilo nič posebnega, to je videla že pogosto — ženske so se rade ozirale za Derekom.

Toda Derek Ellison jo je pogledal mrko, potem je pa odvrnil pogled.

— Nedeljska popoldanska modna revija v Tizigounu, — je dejal. — Toda razen tebe, Fennie, ni tu nobene čedneje oblečene ženske.

Fenelli so se zaiskrile oči od zadovoljstva. Veselilo jo je, da Derek priznava, da je ona izmed vseh tu najlepše oblečena.

— Toda tu se izprehaja ženska, ki se zna res lepo oblačiti, — je dejal Derek naenkrat.

Fenella se je ozrla tja, kamor ji je pokazal z glavo. Po cesti je prihajala naravnost proti njim mlada žena v elegantni obleki najlepšega pariškega kroja. Njena obleka je bila bela, iz finega blaga. Bel je bil tudi klobuk na njeni pepelasto plavi glavi in edina barvasta lisa je bil njen rdeči solnčnik z dolgim črnim ročajem.

Mlada žena je stopala mimo dostojanstvenih, nekoliko lenih korakov in ko je bila pred njima, se je ustavil pogled njenih čudno podolgovatih oči na Dereku. To pot je pa Derek Ellison ni pogledal mrko in ni odvrnil pogleda, kakor je storil, ko sta šli mimo nališpani in nasmejani Francozinji. Z zanimanjem v očeh je vrnil njen pogled in gledal je za njo, dokler ni izginila za grmovjem.

— Kdo neki je ta ženska? — je dejal naenkrat.

— Videl sem jo že večkrat. Ali ne veš, Fennie, dali stanuje tudi ona v hotelu Continental?

— Ne, dragi moj, ne vem. Žal si odrezal slabo, ne morem te predstaviti tej dražestni mladi ženi, — se je zasmejala Fenella.

Derek se je dobre volje nasmehnil. Potem sta pa molčala o tej dražestni neznanki. V naslednjem trenutku je zaigrala godba francoske tujske legije in poslušajoč to godbo, ki je bila zdaj poskočna, zdaj zopet nežna in polna hrepenenja, je Fenella čutila, da se je polagoma loteva lahna otožnost. Morda polagajo ti tuji možje, ki igrajo tu v zabavo njim tujih ljudi v te zlate zvoke hrepenenje po domovini in po izgubljenih ljubezni, katerih najbrž nikoli več ne bodo srečali...

* * *

Popoldne se je odpeljala Fenella z Davidom Kentom na obisk k italijanski rodbini, ki sta se bila z njo nedavno seznanila.

Peljala sta se s taksijem po zaprašenih ulicah mesta in Fenella je skoraj vso pot molčala. Tudi Kent je molčal, ker ji ni imel kaj povedati. Toda vse njegove misli so se sukale okrog njene sladke bližine. Pomislil je, da je Fenella tistega dne podobna v svoji obleki iz zelenega tila mnogo bolj gozdni vili, kakor kdajkoli sicer... Toda v njenih očeh in na njenih rdečih ustih je videl otožnost in tajinstvenost. Ni mu bila povedala vsega, zelo mnogo je bila zamolčala. Zamolčala mu je bila to, kar je bilo globoko skrito v njenem srcu — David Kent je bil to že zaslutil.

Urejuje Josip Zupančič // Za „Narodno tiskarno" Fran Jeran // Za upravo in inseratni del lista Oton Christof // Vsi v Ljubljani